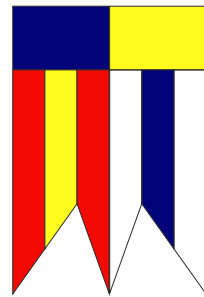

Marec 2021

Krasňančan

Ročník XIX.

Číslo 1

Miestne noviny Mestskej časti Košice - Krásna

Život sa netočí len okolo COVID-u

Vážení obyvatelia Krásnej,

prinášame Vám prvé číslo Krasňančana v novom roku 2021. Aj keď sme si s malou dušičkou želali, aby sa nám život v novom roku vrátil do normálnych koľají, nestalo sa tak. Pandémiu tu máme stále, počet chorých a, bohužiaľ, aj mŕtvych neustále narastá. Od februára funguje v našom štáte **COVID AUTOMAT**. Akýkoľvek nevyhnutný pohyb občana si vyžaduje mať negatívny antigénový test - u nás momentálne najviac sedem dní starý. Snažíme sa vyjsť v ústrety a pomôcť občanom ako sa dá. Zabezpečili sme pravidelné testovanie v našej mestskej časti. S testovaním sú spojené nemalé ťažkosti, ale aj obeta všetkých zamestnancov úradu, ktorí cez víkendy zabezpečujú chod na odbernom mieste. Patrí im moje veľké poďakovanie. Takisto patrí poďakovanie aj zdravotníkom a administrátorom, ktorí ešte majú trpezlivosť a ochotu pomáhať a byť vždy po ruke, keď ich zavolaáme. Naším seniorom pomáhame aj tým, že sme rozdali vyše **1600 respirátorov FFP2 viac ako 800 obyvateľom nad 62 rokov**.

Ale život sa netočí len okolo COVID-u. Aj keď stále platí núdzový stav, stále sú obmedzené hodiny na miestnom úrade, pracovné tempo nepoľavuje. Podpísali sme Zmluvu o poskytnutí **nenávratného finančného príspevku** s Ministerstvom vnútra na projekt „Podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry v mestskej časti Košice-Krásna“. Podali sme žiadosť na

Envirofond a pripravujeme ďalší projekt na **Fond na podporu športu**. Vypracovali sme rozpočet mestskej časti na rok 2021.

K prvému februáru skončila prevádzka lekárne v našej mestskej časti. Uvedomujeme si, že bude chýbať, preto sme hľadali vhodné priestory a lokalitu na zriadenie novej, ktoré by akceptoval majiteľ. Nakoniec sa podarilo zdravotníckemu zariadeniu nájsť nového majiteľa, ktorý si vyhlíadal priestory. Naša mestská časť sa bude snažiť byť nápomocná, aby bola nová **lekáreň** čím skôr k dispozícii pre našich obyvateľov.

S novou komunálnou technikou sme túto zimu zabezpečili zimnú údržbu ciest a chodníkov. Poďakovanie patrí našim zamestnancom, ktorí boli v pohotovosti a strávili

nejednu noc, neskoré večery a skoré rána v technike, aby sme sa čo najkomfortnejšie mohli dostať z domu. Pravda, niekedy bolo počasie proti, ale zimu a zimnú údržbu sme zvládli. Chcem poďakovať aj občanom, ktorí odhrňali chodníky pred svojimi domami, aj tým, ktorí neparkovali na ulici či chodníkoch, aj tým, ktorí nás v dobrom upozornili na neodhrnutý sneh či ľad. Nemôžeme mať oči všade a nie všade sa technika dostane.

Keď sme pri cestách a chodníkoch, chcel by som ešte spomenúť projekty, ktoré by sa mali začať realizovať v najbližších mesiacoch. Ide o **kruhový objazd** v križovatke ulíc Adamova, Lackova, Žiacka na Námestí sv. Cyrila a Metoda. Viac sa dočítate v článku p. Ing. Senderákovvej a

prednostu.

Bliži sa Veľká noc. Bude iná ako tá minulá? Asi ešte nie. Neostáva nič iné, len sa správať zodpovedne a vydržať.

Peter Tomko, starosta

*Krásnu jar
a sviatky Veľkej noci,
pevné zdravie a silu,
ale aj radosť a nádej
na lepšie a krajšie dni*

*Vám praje
redakčná rada a starosta.*

Z diára starostu

- Stretnutie s vedúcou Stavebného úradu mesta Košice a zástupcom Stavebného úradu Košice-Juh - oboznámenie o jednotlivých IBV v Krásnej

- Stretnutie s riaditeľom Kositu - odvoz odpadu a kontajnery pre separovaný zber
- Pravidelné stretnutia na krízovom štábe ohľadom aktuálnej situácie a postupoch v súvislosti s ochorením Covid-19
- Pravidelné stretnutia s primátorom
- Účasť na online stretnutiach so starostami MČ a primátorom
- Účasť na mestskom zastupiteľstve
- Stretnutie so zástupcom riaditeľa magistrátu
- Účasť na spoločnom stretnutí Stavebného úradu, zástupcov IBV Na Hore a IBV Prašná.

Nedisciplinovanosť či arogantnosť?

Počas zimy nás všetkých čakalo okrem chladného počasia aj množstvo obmedzení zo strany štátu. Drvivá väčšina obyvateľov sa snaží dodržiavať pravidlá, ale aj u nás v Krásnej sa nájde pár nedisciplinovaných občanov.

Počas snehovej kalamitnej situácie si pár obyvateľov uro-

bilo na prístupovej ceste Na Horu z cesty lyžiarsky svah. Auto poslúžilo ako vlek pre snowboardového „nadšenca“ a ten následne bezohľadnou jazdou po cestnej komunikácii ohrozoval vodičov, ale aj seba samého. Veríme, že takých mladíckych nerovážností budeme zažívať čo najmenej.

Mestská časť

Rozpočet schválený

Rozpočet obce je najdôležitejší dokument obce a len pri schválenom rozpočte môže nasledovať rozvoj obce v podobe investícií. Rozpočet obce sme mali v pláne schváliť už koncom decembra, aby sme rok 2021 nezačali v provizóriu. Pre pandémiu a pre nehody poslancov a primátora pri schvaľovaní rozpočtu mesta sme mohli pristúpiť k schvaľovaniu až 24. marca.

Podrobný, položkový rozpočet nájdete na stránke obce. Z rozpočtu sú pre obyvateľov najzaujímavejšie investície, úspora v minulom roku a finančné prostriedky, ktoré obec získala mimo rozpočtu.

Najväčšou investíciou, na ktorú sa chystáme, je **dobudovanie komunitného parku** (kruhový objazd), o ktorom píše prednosta úradu. Chceme postupne **rozširovať sieť chodníkov**. Riešime stavebné povolenia chodníkov na Ukrajinskej a Mozartovej. Vykonali sme **audit verejného osvetlenia**, po ktorom plá-

nujeme postupnú rekonštrukciu. Havarijný stav je na Ukrajinskej ulici a osvetlenie neplniace význam a normy je Na Hore 2.

Požiadali a zapojili sme sa do viacerých výziev. Azda najväčšia, o ktorú sa uchádzame, je výzva na zateplenie budov zostávajúcich pavilónov a telocvične v škole cez **Envirofond**. Požiadame **Fond na podporu športu** o 50% spolufinancovanie rekonštrukcie športovísk. V našom prípade by sa jednalo o výmenu palubovky a osvetlenia telocvične, ako aj o jej komplexnú rekonštrukciu. Čo sa týka hospodárenia, minulý rok sme **hospodárili s prebytkom** aj napriek viacerým investíciám vo výške 100 000 €.

Veríme, že aj tento rok sa nám bude dariť hospodáriť, ale aj investovať minimálne v minuloročnom rozsahu, a podobne bude MČ úspešná aj pri žiadostiach vo zverejnených výzvach.

František Klik

VETERINÁRNA AMBULANCIA

Ždiarska 21, 040 12 Košice

- Preventívna medicína ■ Interná medicína ■
- Chirurgia ■ Čipovanie a vystavovanie PET pasov ■
- Stomatológia ■ USG vyšetrenie ■
- Laboratórne vyšetrenia ■ Poradenstvo ■ Predaj krmív ■

MVDr. René Mandelík, PhD.
☎ 0905 732 616
☎ 0948 332 293

info@veterinar-jazero.sk
www.veterinar-jazero.sk

Pondelok	09:00 - 13:00	14:00 - 18:00
Utorok	09:00 - 13:00	14:00 - 18:00
Streda	09:00 - 13:00	14:00 - 18:00
Štvrtok	09:00 - 13:00	14:00 - 18:00
Piatok	09:00 - 13:00	14:00 - 18:00
Sobota	09:00 - 12:00	

www.veterinar-jazero.sk

OTVORILI SME PRE VÁS PREDAJŇU POTRAVÍN

ADAMOVA 13
KOŠICE, KRÁSNA

Testovanie v Krásnej

Koncom októbra sme na Slovensku absolvovali prvé celoplošné testovanie ohľadom pozitivity na ochorenie Covid-19. Testovanie dopadlo úspešne, pomohlo zachytiť skryté ohniská nákazy a spomalit tak šírenie vírusu, vďaka čomu získali naše nemocnice čas a priestor postarať sa o chorých a pripraviť sa na druhú vlnu. V Košiciach sme vďaka dobrým výsledkom určitý čas nepotrebovali plošne testovať. Prvé kolo bolo hlavne o samosprávach.

Žiaľ, Vianoce a Silvester znamenali zvýšenie mobility obyvateľov, a to malo za následok obrovské **zhoršenie epidemiologickej situácie**. Úderom polnoci starého roka bol prijatý zákaz vychádzania, ktorý sa nevzťahoval na výnimky ako cesta do práce, na poštu, do banky a iné. Čísla pozitívnych na Covid však nebezpečne stúpali, a preto vláda zaviedla opätovne plošné testovanie v nádeji, že sa podarí malý zázrak, ako tomu bolo pri prvom kole.

Od 8. januára opätovne začalo testovanie celého Slovenska. Prebiehalo podobne ako prvé kolo. Štát do toho zapojil samosprávy, ktoré skoorinovali zdravotníkov a dobrovoľníkov, ale aj vojsko a políciu. Tým, že boli skúsenosti, schválené testovacie miesta, skúsené odberné tímy, testovanie prebehlo hladko. Testovania potvrdili zhoršené výsledky a pre Košice to od tohto momentu znamenalo ďalšie víkendové testovania. Nasledujúci víkend platil test z predchádzajúceho testovania, čiže účasť nebola taká vysoká.

Od 19. januára sa prijalo ďalšie sprísnenie podmienok zákazu vychádzania. Azda najväčšou novinkou bola povinnosť negatívneho testu aj v prírode, a to zvýšilo nápor na testovacie odberné miesta. Mesto Košice prijalo opatrenie, ktoré urýchlilo registráciu a zároveň zaistilo to, že na výsledky nebolo potrebné čakať. V spolupráci s firmou Lynx zriadilo **od 20.**

januára registračný formulár, ktorý urýchlil registráciu a umožnil posielanie výsledkov formou sms správ. Tento systém **výrazne urýchlil celý proces testovania** a pochvaľovali si ho obyvatelia aj všetky mestské časti.

Ak zhrnieme výsledky testovania v Krásnej, môžeme jasne pozorovať, že obyvatelia počas sviatkov nedodržiavali opatrenia. Čísla pozitívne testovaných sa pohybovali až na hranici 2,77%. Neskôr sa úroveň pozitivy u nás ustálila hlboko pod jedným percentom na úrovni cca 0,5%. Presné čísla sú uvedené v tabuľke.

Od 8. februára, keď začal platiť Covid automat, sa okres Košice dostal do tmavo-

červenej zóny Covid automat mapky, čo znamenalo každotýždňové testovanie a veľmi prísny zákaz vychádzania. Aj napriek tomu, že Krásna dlhodobo dosahuje úroveň testovania pod jedným percentom, čo by znamenalo svetločervenú zónu, ktorá je miernejšia a testovanie je v dvojtýždňovom móde, celkové **výsledky Košíc ostávajú nad jedným percentom.**

Vyskytlo sa viacero úvah, že plošné testovanie zlyhalo, že cesta na odber, návrat a samotné čakanie zvyšuje riziko nákazy hlavne pre zvýšenú mobilitu na celom Slovensku. Žiaľ, štát u nás mobilné odberové miesta nezriadil.

František Klik

Deň testovania	Počet testovaných	Positívne testy	Percentuálna miera
8. - 10.1.2021	1440	40	2,78%
15. - 17.1.2021	788	12	1,52%
21. - 24.1.2021	2499	7	0,28%
29. - 31.1.2021	2131	8	0,38%
5. - 7.2.2021	2440	11	0,45%
12. - 14.2.2021	2310	16	0,69%
19. - 21.2.2021	2817	14	0,5%

Krásna mimo záujmu štátu

Od začiatku zimného obdobia začala byť situácia ohľadom Covidu veľmi zlá na celom Slovensku. Vysoký počet pozitívne testovaných rástol do astronomických čísel a na týchto číslach sa udržiaval celú zimu. Zvyšujúce sa čísla predznamovali, že obyvatelov, hlavne naše nemocnice a zdravotných pracovníkov, čaká náročné obdobie z dôvodu naplnenia kapacít. Odkladali sa operácie, starostlivosť o pacientov s chronickými chorobami a všetky sily sa vynakladajú na liečenie Covid pacientov. Žiaľ, v polovici februára sme ako krajina získali nelichotivé prvenstvo na svete, keď **sme mali najvyššiu úmrtnosť na počet obyvateľov.**

Zaviedli sa celoplošné testovania, ktoré však po úspechu prvého kola nedoniesli želaný efekt. Nepomáha **celoplošné testovanie**, nepomáha **lockdown**, čísla mŕtvych sa pohybujú dlhodobo nad 100 osôb denne. Postupné **očkovanie** by malo podľa

odborníkov situáciu zlepšiť, ale nedostatok vakcín a relatívne pomalé tempo očkovania nás ešte dlho tejto plagi nezbavia.

Viacero odborníkov prišlo s odporúčaniami, ktoré vo svete zaberajú. Nasadiť **vitamíny D, C, a zinok**. Tieto voľne dostupné vitamíny by mali zvýšiť imunitu a znížiť aj riziko ťažkého priebehu choroby.

Začiatkom roka vláda prijala **Covid automat**, ktorý od 8. februára 2021 začal platiť na celom území Slovenska. Tento systém má slúžiť na monitorovanie vývoja epidémie a prijímanie protiepidemiologických opatrení na úrovni okresov. Je zobrazený ako mapka Slovenska rozdelená podľa okresov. Podľa farby okresov, ktoré sa pravidelne aktualizujú vieme, aké opatrenia v danom okrese platia. Vo februári sa košické okresy nachádzajú v predposlednom rizikovom stupni. Opatrenia sú veľmi prísne. Platí napr. zákaz stretávania

sa osôb, na pobyt v prírode či do práce potrebujeme 7-dňový test a iné.

Z pohľadu samospráv prichádza kritika. Plošné testovania ostali na ich pleciach. Organizovať každý víkend testovania oberá o sily nielen zdravotníkov, ale aj zamestnancov úradov. Ostáva oveľa menej času na riešenie problémov v obci, ktoré sa kopia. Obec má obmedzené možnosti reagovať na výzvy, ktoré ministerstvá vyhlasujú. Viacerí starostovia a primátori pristúpili k odmietnutiu plošného testovania!

Primátor Košíc oznámil, že testovanie 14. februára 2021 bolo posledné, ktoré mesto organizovalo. Odôvodnil to nárastom súkromných odberových miest (MOM). Tu však nastal problém. Aj keď súkromné odberové miesta sú, ich pracovný čas je zväčša do 17.00 hod. Odber sa vykonáva na objednávku, ale aj bez určeného času s limitom 250 odberov denne. MOM nevznikli vo viacerých mest-

ských častiach a **tisíce ľudí, ktorí potrebujú test, musia migrovať po Košiciach.**

Z tohto dôvodu štyri mestské časti - Krásna, Myslava, Košická N.V. a Šaca 21. februára opätovne otvorili odberné miesta. Po kolotoči rokovani s okresným úradom a mestom sa podarilo zabezpečiť testovanie. Úsilím, ktoré sa vynaložilo, sme chceli aspoň takto pomôcť našim občanom v tejto nefahkej dobe.

Koncom februára však prišiel šok. Štát oznámil, že Mestu Košice neposkytne navýšený počet antigénových testov z dôvodu dostatočného počtu súkromných odberných miest. Bolo to ďalšie zmatečné a nekonceptné riešenie (drahé MOM), ktoré samosprávy dostali. Krásna a ďalšie mestské časti ostali bez testov a MOM, napriek tomu, že štát od občanov naďalej vyžadoval negatívne testy. Krásňania, ale aj obyvatelia z iných MČ, musia zvyšovať svoju mobilitu.

František Klik

S komunikáciami pokračujeme ďalej

Jednou z hlavných investičných akcií roku 2021 je Križovatka ulíc Žiacka – Adamova – Lackova. Súčasne nahradí okružná, kruhový objazd so stredovým priemerom 6 metrov. Zároveň odstránime „špecialitu Krásnej“, autobusové zastávky v križovatkách. Súčasne tri - pred zbrojnicou, pri kostole a na Žiackej, pred bývalou lekárnou, zrušíme. Zriadieme dve na Lackovej ulici - pred zdravotníckym zariadením a pred zmrzlinou.

Na južnej strane Žiackej ulice súčasne tri parkovacie miesta nahradí parkovisko pre 5 osobných vozidiel. Čiastočné zúženie chodníka pri súčasnej autobusovej zastávke na Žiackej vytvorí priestor pre 11 kolmých státí rozmerov 5x2,4 metra a jedného pre imobilných 5x3,5 metra. Priechody pre chodcov budú chránené zelenými ostrovcami.

V smere na Ukrajinskú ulicu rozšírime Lackovú ulicu o cca 2 metre po dĺžke 23 metrov. Na druhej strane to

bude 5 metrový úsek. Zrekonštruujeme príahle chodníky, zospádujeme ich na vozovku. Využijeme jestvujúce odvodňovacie žľaby a vpuste a doplníme vsakovacie nádrže. Úsek plánujeme veľmi dobre osvetliť.

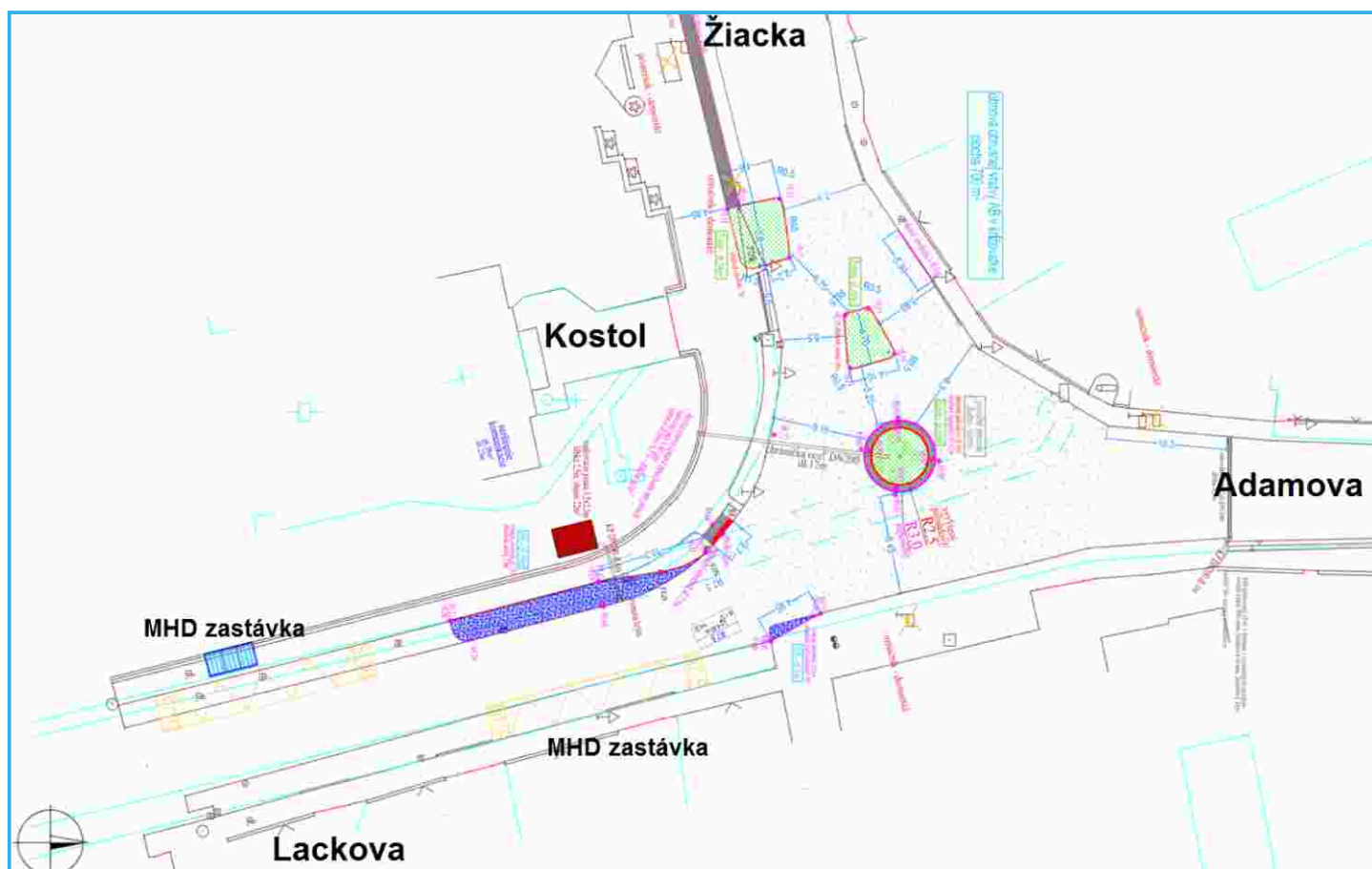
Na rekonštrukciu križovatky nadviaže nový chodník na Adamovej ulici vrátane odvodňovacieho žľabu. Zároveň plánujeme inštaláciu asfaltového krytu až po peší vstup na cintorín. Nová cesta by teda mala vo finále tvoriť

úsek od cintorína po kostol.

No a kedy by to mohlo byť realizované? Naším ambicióznym plánom je informovať o hotovej investícii v nasledujúcom Krasňančanovi.

Samozrejme, takáto rozsiahla rekonštrukcia si bude vyžadovať aj určitú reguláciu dopravy. O dopravných obmedzeniach budeme obvyklým spôsobom vopred informovať.

Patrik Ivanišin, prednosta

Eurofondy, Transfery, Dotácie, Granty (1. časť)

Jednou z kľúčových oblastí činnosti starostu, poslancov a samotných zamestnancov miestneho úradu v našej mestskej časti je príprava rozpočtu. Tento sa spracováva na nasledujúce trojročné obdobie s detailnou špecifikáciou na nasledujúci, resp. začínajúci rok. Jeho príjmovú stránku sa snažíme každoročne vylepšiť rôznymi aktivitami. Podávame rôzne žiadosti o spolupodieľaní sa na financovaní

projektov realizovaných priamo mestskou časťou, ako aj nám blízkymi organizáciami – škola, kaštieľ, futbalový klub.

Proces prípravy žiadostí o nenávratné finančné príspevky však nie je vôbec jednoduchý. Všetko začína stanovením potreby. Nasleduje vypracovanie štúdie, prípadne projektovej dokumentácie, pokiaľ sa jedná o stavebnú činnosť aj podanie žiadosti o

stavebné povolenie a vydanie rozhodnutia o jeho schválení.

Identifikácia výzvy, ktorá by takpovediac „sedela“ na našu požiadavku, nepatrí medzi triviálne úlohy. Správne interné naštudovanie oprávnených výdavkov je už v tejto fáze nevyhnutné. Potom, ako sa táto etapa adekvátne zvládne, môže začať príprava spracovania žiadosti na vypísanú výzvu. Samozrejme v definovaných termínoch,

rozsahu, predpísaných elektronických formulároch.

V tabuľke na ďalšej strane príkladám zoznam žiadostí, ktoré boli našou mestskou časťou podané od začiatku roka 2019 do konca februára 2021, alebo na nich naša mestská časť významne participovala.

Pokračovanie v nasledujúcom vydaní Krasňančana. ►

Patrik Ivanišin, prednosta

Poskytovateľ	Podané	Suma v €	Účel žiadosti
Úrad vlády SR	2019	6 000,00	nákup športovej výbavy
Úrad vlády SR	2019	20 000,00	údržba ihrísk a inej športovej infraštruktúry
Fond na podporu umenia	2019	17 980,00	šírenie tradičného folklóru v Krásnej
Kosit a.s.	2019	500,00	rybárska brigáda
Košický samosprávny kraj	2019	3 300,00	Deň Krásnej - žiadosť Kaštieľ n.o.
Ministerstvo vnútra SR	2019	76 826,72	podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry
Slovenský futbalový zväz	2019	10 000,00	podpora výstavby a rekonštrukcie futbalovej infraštruktúry
Mesto Košice	2020	3 000,00	rozvoj mládežníckeho športu
Ministerstvo financií SR	2020	15 000,00	oprava a modernizácia budovy - Dom nádeje
Kosit a.s.	2020	500,00	rybárska brigáda
Enviromentálny fond	2020	80 000,00	podpora triedeného zberu odpadu - komunálna technika
Úrad podpredsedu vlády SR	2020	50 000,00	zmiernenie dopadov koronakrízy v MČ Košice -Krásna
OÚ Košice - odbor školstva	2020	43 773,69	havarijný stav zdravotníckych rozvodov - žiadateľ ZŠ
Mesto Košice	2021	5 000,00	mládežnícky futbal
Enviromentálny fond	2021	400 000,00	zateplenie ZŠ s MŠ sv. Marka Križina
Spolu		731 880,41	

Budovanie chodníkov v Krásnej

Dopravná infraštruktúra v našej mestskej časti už dlhé roky „robí vrásky na čele“ nielen samospráve, ale aj jej obyvateľom. Hlavne tým, ktorí sa na nákup, na ihrisko alebo do práce presúvajú po vlastných. Chodníky chýbajú v mnohých častiach Krásnej. Kritická situácia je v starej časti, hlavne pozdĺž komunikácie II/552 na Ukrajinskej ulici v správe Mesta Košice. To už niekoľko rokov plánuje naprojektovanie a realizáciu výstavby chodníkov v dopravne exponovaných úsekoch. Dobudovanie chodníkov je dôležité aj pre zriadenie chýbajúcich priechodov pre chodcov, ktoré by výrazne zlepšili bezpečnosť peších cez frekventované komunikácie počas dopravnej špičky.

Minulý rok sme na úrade zmapovali situáciu a iniciovali niekoľko stretnutí na Magistráte mesta Košice. Cieľom bolo upozorniť mesto na nárast počtu obyvateľov v mestskej časti a na dlhodobu poddimenzovanú a zanedbanú dopravnú infraštruktúru. Naplánovali sme a odkomunikovali procesy projektovania a dobudovania chodníkov v

niektorých nebezpečných úsekoch.

Mestská časť v minulom roku **dobudovala chodníky na Žiackej a Opátskej ulici a zrekonštruovala komunikáciu s vybudovaním chodníka na Vyšnom dvore**. Prostriedky vynaložené na realizáciu týchto úsekov chceme prefinancovať cez výzvu. Žiadosti o vydanie kolaudačného rozhodnutia na užívanie oboch stavieb boli na stavebný úrad podané v decembri minulého roku. Všetky procesy spomaľujú opatrenia na zabránenie šírenia pandémie ochorenia COVID-19.

Mestská časť zabezpečila projektovú dokumentáciu na **rekonštrukciu chodníka na Adamovej ulici** a dopĺňa projekt vybudovania kruhového objazdu v križovatke ulíc Adamova, Lackova a Žiacka na Námestí svätého Cyrila a Metoda. Projekty zahŕňajú odvodnenie komunikácií oboch na seba nadväzujúcich stavieb. Realizáciou spomenutých úsekov vznikne súvislý chodník v centre mestskej časti, ktorý umožní bezpečný prístup obyvateľov do kostola, na miestny úrad, poštu, do

obchodov či k zastávkam spojov mestskej hromadnej dopravy.

Vzhľadom na niekoľko rokov chýbajúce financie v rozpočte Mesta Košice, mestská časť zadala vypracovanie projektovej dokumentácie na **výstavbu chodníkov pri komunikácii II/552 na Ukrajinskej ulici**. Projekt zahŕňa:

- už jestvujúci úsek chodníkov **od Golianovej ulice**, ktorý bol zrekonštruovaný prostredníctvom verejnoprospešných pracovníkov,
- vybudovanie nového chodníka v úseku **od IBV Pri jazere po autobusovú zastávku** pri moste na Ukrajinskej ulici,
- vybudovanie chodníka s odvodnením a zriadením priechodu pre chodcov v **križovatke Ukrajinská a Minská ulica**
- vybudovanie **chodníka na Mozartovej ulici**.

Stavebný úrad prerušil konanie na vydanie územného rozhodnutia k stavbe. Dôvodom je nesúhlasné stanovisko SPP – distribúcia, a. s. Plynári podmienili súhlas podpisom zmluvy, v ktorej by

mestskú časť zaviazali, aby v prípade opravy podzemných rozvodov plynu uviedla chodníky do pôvodného stavu. Mestská časť odmieta tento neoprávnený a neprimeraný záväzok na parcelách vo vlastníctve mesta prijať. Hľadáme akceptovateľný spôsob pre stavebný úrad, aby územné rozhodnutie k stavbe vydal.

Zabezpečenie projektovej dokumentácie, získanie územných rozhodnutí a stavebných povolení k spomenutým líniovým stavbám sú časovo náročné procesy aj v období bez obmedzení súvisiacich s pandemiou COVID-19. Dnes sme už v časovom sklze oproti našim plánom z minulého roka. Nevzdávame sa. Hľadáme spoločnú reč s mestom a príslušnými stavebnými úradmi. Veríme, že všetko, čo sme naplánovali, sa podarí zrealizovať a dotiahnuť do úspešného konca, až do vydania kolaudačných rozhodnutí k všetkým zrealizovaným stavbám. Veď Krásna je náš spoločný priestor na život a bezpečnosť všetkých obyvateľov je dôležitá.

Ľudmila Senderáková

Veru, práca zbytočná

“V sobotu a v nedeľu bol sneh na chodníkoch. Pravda. Ale v pondelok zasvietilo sln-

ce, bolo teplo, sneh sa roz-pustil a je len blato na uliciach. Prečo teda zametať chodníky, prečo odstraňovať sneh? To je veru práca zbytočná.” Prečítali si občania v denníku Slovenský východ 1. 2. 1921.

Takmer na deň presne, o 100 rokov neskôr, si občania MČ Košice - Krásna prečítali, že táto oslovila riadiace orgány IBV, nachádzajúce sa v Krásnej, s návrhom zmluvy pre zabezpečenie zimnej údržby komunikácií. Okrem dvoch sa dohodli všetky, a tak by sa na prvý pohľad zdalo, že ani my Na Hore nebudeme

mať v 21. storočí na uliciach sneh.

MČ sa nám vzorne stará o cesty, ale malotraktor, ktorý bolo na chodníkoch pod horou vidieť, u nás nebol ani raz. Podľa zmluvy s LF DEVELOPMENT KRÁSNA PLUS, s.r.o. tu, bohužiaľ, ani byť nemohol. Developer si túto službu jednoducho neobjednal, aj keď mu zákon prikazuje sa o chodníky starať.

Možno nechal sneh na chodníkoch pre rodičov s deťmi, aby ich mohli ťahať bez prerušenia na saniach. Možno si osvojil 100 rokov

starú pravdu, že je to práca zbytočná. A možno len jednoducho ignoroval zákon a čakal, či sa niekto ozve so spôsobenou škodou. A možno sa ani nik nezval a veru to bola práca zbytočná.

Preto sa chodci celú zimu brodili na chodníkoch snehom alebo ohrozovali svoje životy na cestách. Ešteže tu všetci šoféri dodržia pravidlá obytných zón.

Možno sa developer týmto článkom inšpiruje a na budúci rok nás v tom už nenechá.

Laco Varga

Zimná údržba

Zima je za nami a po dlhých rokoch sme zažili dlhšie obdobie so snehom. Zimnú údržbu sme zabezpečili našimi prostriedkami a zmluvu sme podpísali aj s firmou Evotec s.r.o., ktorá u nás prevádzkuje atrakciu elektrické štvorkolky.

Ešte pred začiatkom sezóny sme oslovili všetky developerské subjekty, ktoré neodovzdali komunikácie do správy mesta alebo mestskej časti. Zmluvu sme podpísali so zástupcami lokality IBV Na Hore (len na komunikácie, a nie na chodníky) a s developerom lokality A. Dubčeka. Žiaľ, lokalita IBV Pri jazere a lokalita IBV Záhumnie s nami

zmluvu nepodpísali. Na základe skúsenosti, ale aj poveternostných podmienok v lokalitách, ktoré máme v správe, sme rozdelili úseky podľa priorit. Taktiež sme rozdelili starostlivosť pomernou čas-

ťou pre náš traktor a traktor súkromného dodávateľa služby.

Tento rok nám do nášho vozového parku **pribudol malotraktor**, ktorý mal premerať túto zimnú sezónu. Bol

určený na čistenie chodníkov a na základe kladných reakcií od obyvateľov vidíme, že to bolo správne rozhodnutie. Tento rok dokúpime na malotraktor aj radlicu, aby v prípade väčšej nádielky snehu mohol chodníky aj odhrňať.

Na záver pár faktov. Naša mestská časť sa stará o takmer **47 km ciest**. Pri takom počte km údržba nejaký čas trvá, ale môžeme vás ubezpečiť, že sa snažíme čo najskôr reagovať na nepriazeň počasia na každom mieste v Krásnej. Počas posypov sme použili **60 ton posypového materiálu a 4 tony posypovej soli**.

František Klik

Ulice Krásnej a ich názvy (1. časť)

Krásna má v súčasnosti 83 ulíc, z toho takmer polovica vznikla po roku 1989 vďaka intenzívnemu územnému rozvoju. Pôvod názvov je u niektorých ulíc zrejmy, u iných možno menej. Viaceré ulice dokonca prešli niekoľkokrát zmenou názvu.

S najstarším názvom ulice v Krásnej sa stretávame na dobovej pohľadnici - fotografii s popisom Fő-utca (Hlavná ulica, dnešná Lackova), pravdepodobne ešte zo začiatku 20. storočia, z čias rakúsko-uhorskej monarchie. Nie je jasné, či išlo o oficiálny názov, alebo len zdôraznenie jej významu. Vo všeobecnosti však ulice Krásnej (v tom čase

samostatnej dediny) nemali označenie ešte ani v povojnovom období. Jednotlivé lokality boli rozlišované podľa zaužívaných miestnych pomenovaní a domy boli označené súpisnými číslami.

Až v 60. a 70. rokoch 20. storočia, v období intenzívneho budovania socializmu, boli aj krásňanské ulice pomenované, a to v prvom rade názvami blízkymi socialistickej ideológii, najmä podľa komunistických vodcov či predstaviteľov režimu. Avšak popri uliciach ako Leninova, Gottwaldova, Trieda sovietskej armády a pod., sa najmä v centrálnej časti obce nachádzali aj ulice pomenované po

významných osobnostiach slovenskej histórie a kultúry (Štúrova, Bernoláková, Tajovského,...).

K prvému veľkému premenovaniu ulíc došlo začiatkom 80. rokov. Po pričlenení Krásnej ku Košiciam (1976) bolo nutné zmeniť tie názvy, ktoré už v Košiciach existovali, aby sa odstránila ich duplicita. Tak bola napr. krásňanská Leninova ulica premenovaná na Šmidkeho, Gottwaldova na Golianovu a pod. Nové názvy boli často inšpirované geografickými pojmami z krajín východného bloku (Ukrajinská, Minská, Kubánska), a tiež ďalšími socialistickými politikmi (Černiševského,

Nosekova a pod.). Tieto názvy však opäť nemali dlhé trvanie. Približne o 10 rokov neskôr, po Nežnej revolúcii, došlo aj v Krásnej (tak ako v celej republike) k odstráneniu názvov ulíc vyzdvihujúcich či pripomínajúcich komunistický režim. Starosta a poslanci vtedajšieho miestneho zastupiteľstva v Krásnej tak navrhli nové názvy vychádzajúce predovšetkým z miestnej histórie a zaužívaných tradičných pomenovaní (bližšie v tabuľke).

Zopár zaujímavostí o pôvodných názvoch:

- Lokalita, ktorá bola vybudovaná v 70. rokoch v juhovýchodnej časti Krásnej, dostala názov Štvrť ►

Mladej gardy podľa sovietskej odbojovej organizácie počas 2. svetovej vojny, ktorú vo svojom románe neskôr opísal Alexander Fadejev (tiež jedna z ulíc - Fadejevova) a podľa neho vznikol rovnomenný film.

- Keldišova ulica - nesie názov po Mstislavovi Vsevolodovičovi Keldyšovi, ruskom fyzikovi a matematikovi. Zomrel v roku 1978, v čase, keď ulica vznikla, a teda bola pomenovaná bezprostredne po jeho smrti. Ako ukazujú Google

Maps, na celom svete okrem Krásnej nesú jeho meno iba 2 ulice - v meste Žukovskij blízko Moskvy (ul. Keldyša) a v lotyšskej Rige, jeho rodisku (Akademika Mstislava Keldiša).

- Všetci bývalí žiaci krásňanskej ZŠ z čias socializmu si pamätajú ulicu Dzeržinského. Felix Edmundovič Dzeržinskij bol revolucionár, blízky Leninov spolupracovník a zakladateľ Čeky - prvej sovietskej tajnej polície.
- Lumumbova ulica (dnes Križinova) dostala svoj

exoticky znejúci názov po africkom protikoloniálnom vodcovi menom Patrice Émery Lumumba, tiež krátko po jeho smrti v roku 1961.

V nasledujúcej tabuľke sú chronologicky zoradené názvy ulíc, ktoré existovali pred rokom 1989, a stručne predstavené osobnosti, ktorých meno nesú. V 2. stĺpci sú pôvodné názvy, najstarší názov (pred r. 1980) je označený kurzívou. Tabuľka je doplnená aj ostatnými ulicami a ich názvami pred rokom

1989. V budúcom čísle sa budeme venovať uliciam vybudovaným po roku 1989 a predstavíme osobnosti, podľa ktorých sú pomenované.

Pozn.: Kým predrevolučné názvy sú k dispozícii v Katalógu ulíc na stránke Magistrátu mesta Košice, pôvodné názvy z čias Krásnej ako samostatnej obce sa z verejne dostupných zdrojov nepodarilo zistiť. Preto ďakujem viacerým obyvateľom za poskytnutie cených informácií.

Eva Timková

Ulica	Pôvodné názvy	Osobnosť
Adamova	<i>Fučikova/ Pujmanovej</i>	Michal Adam (1899-1974) - kňaz pôsobiaci v Krásnej v r. 1928-1938. Zaslúžil sa o intenzívny duchovný rozvoj, za jeho pôsobenia bol postavený kostol sv. Cyrila a Metoda, vysvätený v r. 1935.
Baničova	<i>Kukučínova/ Vietnamská</i>	Štefan Banič (1870-1941) - slovenský vynálezca padáka (1913 v USA)
Benkova	<i>Tajovského</i>	Martin Benka (1888-1971) - slovenský maliar, grafik, ilustrátor, výtvarný pedagóg
Bezručova		Petr Bezruč (pseudonym, vl. menom Vladimír Vašek, 1867-1958) - český básnik zaradený do generácie tzv. anarchistických buričov
Čechovova	<i>Jilemnického</i>	Anton Pavlovič Čechov (1860-1904) - ruský lekár, spisovateľ a dramatik
Edisonova	<i>Partizánska</i>	Thomas Alva Edison (1847-1931) - americký vynálezca, jeden z celosvetovo najvýznamnejších a najproduktívnejších (1692 zaregistrovaných patentov)
Feketeova pažiť	<i>Zeleninárska/ Nosekova</i>	Zástavba na pôvodných pozemkoch rodiny Feketovej
Goetheho	<i>Obrancov mieru/ Nekrasovova</i>	Johann Wolfgang von Goethe - (1749-1832) - nemecký básnik, vedec, humanista, dramatik, politik a mysliteľ
Goldírova		Peter Goldír, miestny obyvateľ, jeden z predstaviteľov obce v povojnovom období
Golianova	Gottwaldova	Ján Golian (1906-1945) – slovenský generál, organizátor a vedúca osobnosť Slovenského národného povstania
Keldišova		Mstislav Vsevolodovič Keldyš (1911-1978) – sovietsky vedec, jedna z kľúčových postáv sovietskeho vesmírneho programu
Kertéssova	<i>Gorkého/ Černiševského</i>	Ján Kertés (1917-1983) - kňaz, rodák z Krásnej, z tejto ulice. Okrem iného bol kaplánom v Dóme sv. Alžbety a pred smrťou pôsobil v susednej Košickej Polianke. Je pochovaný na krásňanskom cintoríne.
Križinova	<i>Lumumbova/ Kubánska</i>	Marek Križin, svätý (1589-1619) - jeden z troch košických mučeníkov, ostrihomský kanonik, ktorý bol do Krásnej vyslaný, aby spravoval majetky benediktínskeho opátstva
Lackova	<i>Leninova/ Šmidkeho</i>	Michal Lacko (1920-1982) - gréckokatolícky kňaz, jezuita, vysokoškolský profesor, najvýznamnejší krásňanský rodák, narodil sa a vyrastal na tejto ulici
Mozartova	<i>Šmeralova</i>	Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) - rakúsky klasicistický hudobný skladateľ
Rešov majer	<i>Zeleninárska/ Nosekova - časť</i>	majer a ulica vedúca k majeru – pomenovanie podľa grófa Rudolfa (z mad. Reszö) Zičího, posledného šľachtického vlastníka kaštieľa a majetkov v Krásnej

Ukrajinská - *Trieda sovietskej armády*, Prašná - predtým súčasť Ukrajinskej (*Trieda SA*), Minská (+ Ortoviská) - *Družstevná*, Vyšný dvor, K majeru, Krajná - *Zeleninárska/Nosekova* - časť **Orná**, Na pažiti, Štrková, Piesočná, Konopná, Pasienková - Štvrť Mladej gardy, Žiacka - *Komenského*, Rehoľná - Dzeržinského, Opátska - *Štúrova/Černigovská*, Smutná - *Cintorínska*, Pri Hornáde - *Bernoláková/Kujbiševská*, Pri sídlisku - Fadejevova, Za mostom – Majerovej
Ostatné ulice (pravdepodobne) nezmenený názov: **Ul. 1. mája, Kladenská, Horná, Nová, Traťová**

Pokračujeme v zlepšovaní podmienok

V týchto týždňoch a mesiacoch, tak ako celé Slovensko, aj naša Základná škola s materskou školou sv. Marka Križina rieši predovšetkým dištančnú formu vzdelávania pre žiakov základnej školy, ale aj pre deti materskej školy.

Chcela by som týmto vyjadriť úprimné poďakovanie všetkým žiakom, učiteľom, rodičom, starým rodičom za to, že všetci žiaci aktívne pracujú cez vyučovací portál MS Teams a Edupage. Je to nová, dištančná forma vyučovania, ktorú si vyžiadala pandemická situácia na Slovensku. Určite je to iné vyučovanie, ako keď sú žiaci v škole. Väčšinou však platí, že žiak, ktorý dáva pozor a je usilovný na hodine v triede, dáva pozor aj pri počítači. Nám učiteľom však miestami chýba spätná väzba, do akej miery majú žiaci

naozaj osvojené učivo.

Učiteľky našej materskej školy zasielajú deťom pracovné listy a aktivity pre rozvoj komunikácie, matematických a pohybových zručností. Materská škola je v prevádzke pre rodičov, ktorí pracujú v prvej línii, alebo im charakter práce neumožňuje prácu z domu.

Toto obdobie sa zároveň snažíme využiť pre zlepšenie prevádzky školy. Veľkou rekonštrukciou, o čom ste už boli informovaní, prešla naša školská kuchyňa a hlavný pavilón. Rekonštrukcia bola zabezpečená z finančných zdrojov Mestskej časti Košice-Krásna. Na tento účel z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, z položky havárie, získala naša základná škola viac ako 43 700 €.

Stojí pred nami ďalšia

náročná úloha. **Začali sme svojpomocne – škola a mestská časť pripravovať do prevádzky prázdný pavilón.** Je to pavilón vedľa pavilónu 1. – 4. ročníka. Hygienické zariadenia sú už zrekonštruované za finančnej podpory mestskej časti. V súčasnosti sme v pavilóne z finančných zdrojov školy vymenili elektrické rozvody, vodovodné a kanalizačné potrubia. Rovnako z financií školy bola financovaná nová omietka v triedach a na chodbe. Starú omietku sme osekali a natiahli novú.

Čaká nás však ešte maľovanie tried, zakúpenie nového linolea a školských lavíc. Touto cestou chceme osloviť všetkých, ktorí majú možnosť sponzorsky, finančnou alebo inou formou podporiť rekonštrukciu prázdneho pavilónu,

aby kontaktovali riaditeľstvo školy.

Zároveň Vás prosíme o podporu venovaním 2 % z dane pre občianske združenie

KRIŽINČATÁ
Údaje o prijímateľovi:

Názov:
KRIŽINČATÁ o. z.

Sídlo:
ZŠ s MŠ sv. Marka Križina
Rehoľná 2
040 18 Košice-Krásna

Právna forma:
občianske združenie

IČO: 423 254 04

Všetky potrebné informácie nájdete na stránke našej školy www.skolakrasnako-sice.sk. Za každú formu Vašej podpory Vám úprimne ďakujeme.

Veronika Becová, riaditeľka

Rekonštrukcie namiesto starostlivosti o detičky

Pandémia Covid-19 priniesla do života ľudí veľké zmeny, ktoré neobišli ani našu materskú školu (MŠ). Nový školský rok sme otvorili 1. septembra 2020 za prísnych hygienicko – epidemiologických opatrení, čo zákonné zástupcovia i rodinní príslušníci rešpektovali, za čo im patrí poďakovanie. Tento rok pribudlo do našej materskej školy veľa nových "ježkov". Snažili sme sa, aby ich prechod do nového prostredia prebehol bez väčšieho stresu. Deti sa pomerne dobre začlenili do kolektívu, osvojili si pravidlá triedy, našli si nových kamarátov. A naučili sa byť dlho bez svojej mamy.

Abyste deti v našej MŠ cítili čo najlepšie, pripravujeme rôzne aktivity a vedíme deti k tomu, aby sa do nich aktívne zapájali. Pohyb a pobyt vonku

neodmysliteľne patrí k aktivitám detí pre ich zdravý vývoj. Tých možností nám náš školský dvor, blízke i vzdialenejšie prostredie ponúka veľa, čo využívame v plnej miere. Prechádzky po prírode sú studnicou poznania, pri ktorých zbierame zaujímavé prírodné materiály a tie používajú deti pri výrobe umeleckých diel. Výtvarné práce a rôzne výrobky nám ozdobili šatne.

Naša materská škôlka má tri triedy. Vyššie sme už spomenuli triedu nových "ježkov", s ktorými spolu cvičíme, hráme sa a je nám veselo. V triede "lienok" sme okrem iných aktivít mali aj Deň zdravej výživy. V triede "motýlikov" okrem iného vedíme deti k spoločnej činnosti a aktivite, aby sa vedeli dohovoriť o spoločnej spo-

lupráci, čoho výsledkom bolo vytvorenie takéhoto dielka z prvého sniežika.

Prišiel však čas, keď pandémie dosiahla také rozmery, že sme museli prevádzku v materskej škole prerušiť, čo trvá doteraz. Tento stav ovplyvnil nielen život detí, rodičov, ale aj zamestnancov školy.

Všetko zlé je aj na niečo dobré. Počas uzavretia škôlky sme nezaháľali. Vymenili sme

dvere v dvoch triedach. Dokončila sa rekonštrukcia rozdeľovne stravy, zabezpečili sme umývačku riadu a nový pracovný pult. Začala sa revitalizácia - rekonštrukcia školského dvora, urobil sa trativod v zadnej časti dvora, pribudnú prvky na hranie, pružinové hojdačky, kvetináče, bylinková záhradka. S výsledkom Vás oboznámime v ďalšom čísle Krasňančana.

Alena Racková, riaditeľka MŠ

Trieda lienok

Trieda motýlikov

Trieda ježkov

Veľká noc je najväčší kresťanský sviatok

Všetky ľudské túžby a želania smerujú k otázke, či ma tento život alebo tento spôsob života naplňa. Mať šťastnú rodinu, zdravie, vzdelanie, úspech, milovať a byť milovaný – to všetko je pre človeka najväčším životným šťastím. A práve toto šťastie často zatemní existencia smrti. O to viac v tejto pandemickej dobe, keď denne počúvame o smrti. Preto človek často uvažuje, aký zmysel má všetko ľudské namáhanie, keď v okamihu smrti musí všetko opustiť?

Skutočný význam má iba to, čo prekonáva smrť a trvá navždy. V tom spočíva aj skutočné šťastie človeka. Cestu k tomuto skutočnému šťastiu naznačuje posolstvo veľkonočných sviatkov, ktoré v týchto dňoch oslavujeme: **Kristus premohol smrť svojím zmŕtvychvstaním!** Toto posolstvo dáva človeku pevnú istotu, aj v tejto neľahkej dobe, že má u Boha dobrú budúcnosť. Boh sa v Kristovi posta-

vil na stranu ľudí a otvoril im krásnu budúcnosť so vzkrieseným Božím Synom. Veriaci človek teda očakáva, že posledné slovo pri umieraní má Boh a nie smrť. A tak viera vo vzkriesenie patrí k podstate kresťanskej viery. Preto Veľká noc je najväčší kresťanský sviatok.

Prvé slová Vzkrieseného Ježiša boli: „Pokoj Vám. Nebojte sa.“ Budme adresátmi týchto slov počas veľkonočných sviatkov aj my.

Dominik Plavnický, kaplán

Klub seniorov informuje

Vianoce sú najkrajším kresťanským sviatkom, ku ktorému patrí množstvo ľudových zvykov. Ozdobený vianočný stromček, koledy, štedrá večera s dobrotami, darčeky, polnočná omša, návšteva príbuzných. Vianoce, tie tradičné, na ktoré sme boli zvyknutí, boli v roku 2020 veľmi odlišné. Mohla za to pandémia koronavírusu a sprísnené protiepidemické opatrenia.

Mali sme čas zamyslieť sa, že zdravie celej spoločnosti je dôležitejšie ako návšteva vianočných trhov s vôňou medoviny či slávnostné posedenie pri hudbe s darčekom, na ktoré sme sa najviac tešili. Klub seniorov Krásna od decembra neorganizoval žiadne spoločenské akcie, ale pripravil pre svojich členov milý **vianočný darček**: kolekcie, sviečky a servítky s vianočnou tematikou. Paulína Grácová a Alžbeta Bugošová osobne odovzdali darček s

vianočným pránim všetkým členom Klubu seniorov Krásna. Dobrovoľná karanténa, testovanie a očkovanie nás vedú k väčšej zodpovednosti a k opatrnosti, aby sme neohrozili svojich príbuzných a v zdraví sa zviatili pri spoločenských akciách v Klube seniorov Krásna v novom roku 2021.

Náš klub zasiahli dve smutné udalosti. Náhle odišla naša dlhoročná členka **Anna Semanová**, ktorá v roku 2018 prevzala ocenenie mesta Košice za dlhoročnú prácu v Klube seniorov Krásna. **Jozef Šalamon** hral v mladosti futbal za mužstvo Krásnej, neskôr pomáhal pri organizovaní zápasov. Bol poslancom v Krásnej. Obaja odišli náhle a bez rozlúčky, ale ostanú v našich spomienkach. V našom klube po nich ostanú prázdne stoličky, ale ich úsmev a láskavosť tu ostanú navždy.

Alžbeta Bugošová

Cvičíme aj počas pandémie

Tak ako nebezpečný vírus Covid-19 ovplyvnil život na celom svete, v našej krajine, ovplyvnil aj naše spoločné cvičenia. Našťastie, množstvo fyzickej aktivity sa dá dosiahnuť aj v domácom prostredí, bez špeciálneho vybavenia a s obmedzeným priestorom. Prínos fyzickej aktivity je pre každého z nás založený na dvoch kľúčových faktoroch. Prvým z nich je faktor, že cvičenie podporuje vaše duševné zdravie, a druhým, že športová aktivita posilňuje nielen vaše svaly, ale aj imunitu. Preto Vám touto formou **OZ Pimpollo prináša pár cvikov**, ktoré zvládnete v pohodlí svojho domova. Predtým, než sa pustíte do cvičenia, zahrejte svoje telo krátkou rozcvičkou. Venujte pozornosť svalom na nohách, ponaťahujte sa a rozcvičte si kĺby. Cvičte v pohodlnom oblečení, ideálne na cvičebnej podložke. Pre tieto cviky nebudete potrebovať žiadne závažia ani iné pomôcky.

Sumo drepy: Postavte sa s nohami rozkročenými doširoka. Špičky umiestnite do polohy 45 stupňov od päty a vykonávajte drepy bez toho, aby ste zohli chrbát. V spodnej pozícii by mal mať uhol vašich kolien 45 stupňov.

Nožnice v stoji: Postavte sa na jednu nohu, udržiavajte rovnováhu a druhú vystretú nohu dvíhajte do strany. Vaše telo by malo byť v jednej priamke s nohou, ktorá je stabilná. Cvik opakujte aj s druhou nohou. Cvik je trochu náročný na koordináciu, preto je dovolené sa pridržať steny alebo stoličky, gauča...

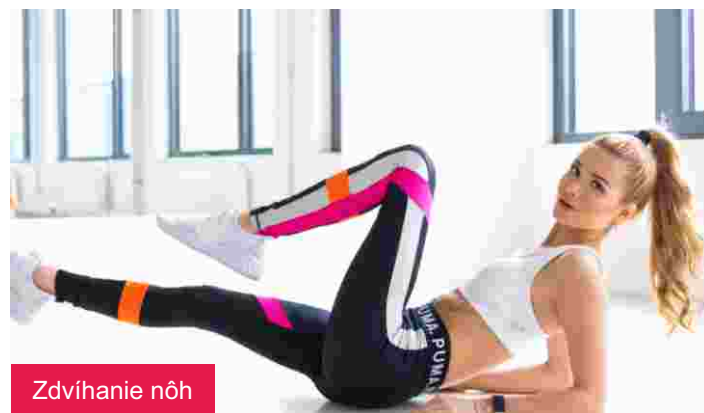
Zdvíhanie nôh v ľahu na chrbte: Lahnite si na chrbát tak, aby ste mali nohy v rovine s panvou, trup podoprite rukami zohnutými v lakti. Striedavo zohnite nohu v kolene a priťahujte čo najbližšie k hrudníku, druhú nohu majte vystretú bez toho, aby ste ju položili na zem.

(zdroj internet)

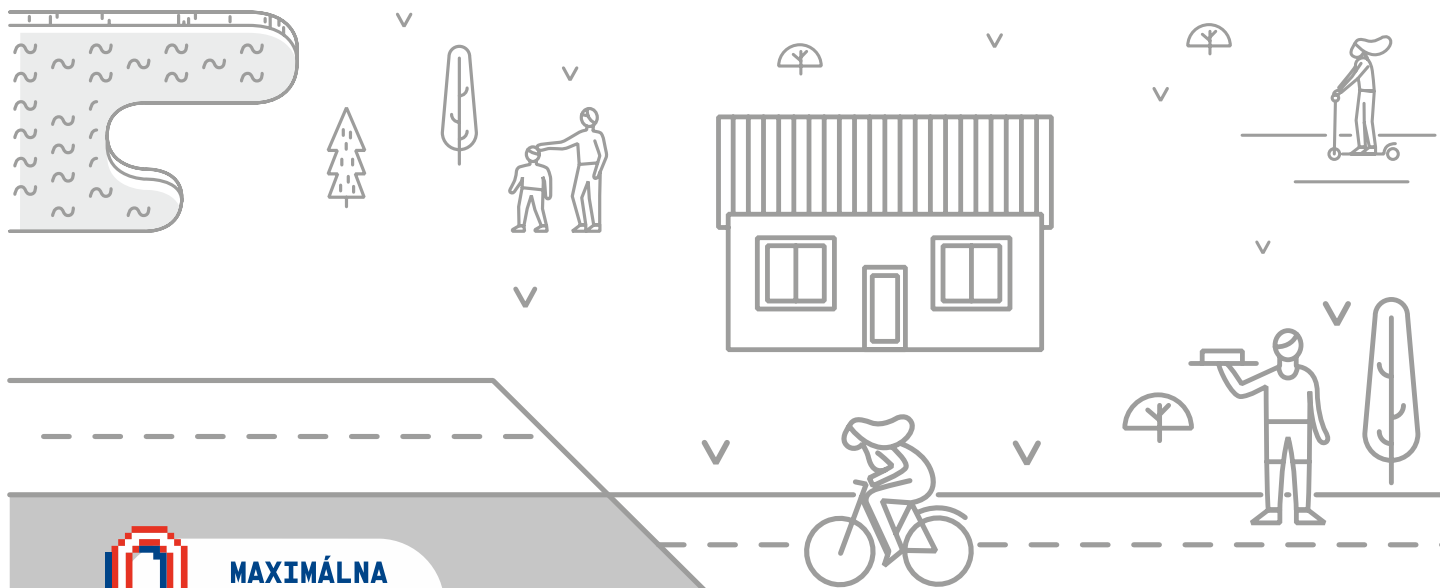
Silvia Sladiková

Sumo drepy

Zdvíhanie nôh

MAXIMÁLNA
OCHRANA
ÚDAJOV

15.2. - 31.3.2021
WWW.SCITANIE.SK

SODB
2±21

SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

Prečo pestovať vlastnú zeleninu?

Mať vlastnú záhradu v dnešných ťažkých časoch je veľkým šťastím a darom. Práve my, ktorí bývame v Krásnej, to obrovské šťastie máme, že pri rodinných domoch je pozemok, ktorý môžeme využívať na rôzne účely. V minulosti sa tieto pozemky pri domoch využívali výlučne ako záhrady na pestovanie ovocia, zeleniny a kvetín. Takmer v každej záhradke bol fóliovník alebo skleník, ktorý ľudia využívali predovšetkým na rýchlenu skorej zeleniny a neskôr pre pestovanie teplomilných plodín - hlavne papriky, paradajok, baklažánov a uhoriek.

Dnes sa situácia vo využívaní príľahlých pozemkov pri rodinných domoch výrazne zmenila. Fóliovníky a skleníky v mnohých prípadoch nahradili bazény, záhony na pestovanie zeleniny sa zamenili za trávniky, altánky a záhradné kozuby na grilovanie. V žiadnom prípade to nechcem kritizovať, pretože mnohokrát sú dnešné záhrady priam architektonické skvosty a aj mne sa páčia, iba chcem poukázať na to, že klasická záhrada so zeleninou a ovocím sa často vytráca.

Všetko toto má svoje opodstatnené dôvody. Za hlavný dôvod tejto zmeny považujem to, že v hypermarketoch môžeme dnes kúpiť celoročne celý sortiment ovocia a zeleniny. Kedysi pred tridsiatimi, alebo nebudaj pred päťdesiatimi rokmi sa nám to ani nesnívalo. Aj vtedy existovali obchody so zeleninou a ovocím, ale to sa nedá porovnať s dnešnou ponukou. A práve to nás nútilo v minulosti pestovať vo väčšej miere zeleninu a ovocie, aby sme boli sebestační v zásobovaní po väčšinu roka.

- Aj keď dnešná zelenina v obchodoch vyzerá veľmi ľúbivo, treba podotknúť, že **ide o priemyselne vypestovanú zeleninu** s využitím maximálne intenzívnych spôsobov pestovania. Nie je žiadnym tajomstvom, že takto vypestovaná zelenina má obsah nutričných prvkov omnoho nižší, ako to bolo v minulosti. Vyjadrené ľudskou rečou: obsah vitamínov, minerálov a stopových prvkov je v tejto zelenine pomerne nízky.

Poprední odborníci na výživu tvrdia, že ľudia sú dnes hlavne podmineralizovaní. Znamená to, že majú nedostatok minerálov v organizme. Minerály sú mimoriadne dôležité pre zdravie človeka. Takže žijeme vlastne v omyle, keď si myslíme, ako zdravo žijeme, keď konzumujeme zeleninku z hypermarketov. Mali by sme sa **snažiť vypestovať si zeleninku doma** v prírodných podmienkach v pôde a nie v hydroponiach (priemyselné roztoky), ako to je pri veľkovýrobe. Zelenina vypestovaná doma možno nebude vyzeráť tak úžasne ako tá priemyselná, ale bude to vlastne tá **BIO**, o ktorej sa toľko hovorí.

- Väčšina obchodov so zeleninou a ovocím je zásobovaná z obrovských vzdialeností. Na to, aby zelenina a ovocie vydržali dlhé transporty, musia byť patrične chemicky ošetrené. Chémia nepôsobí na zdravie blahodárne. Odborníci na výživu zdôrazňujú, že by sa mali konzumovať predovšetkým domáce potraviny - lokálne z maximálnej vzdialenosti 100 km od miesta, kde bývame. Myslím, že aj tieto argumenty sú dôvodom na zamyslenie, či nebudeme aspoň v malom množstve pestovať vlastnú zeleninu.

- Každému by som odporučal, aby si doma urobil malý pokus. Porovnajme napr. chuť paradajky, ktorú ste si kúpili v

obchode s tou, ktorú si dopetujete doma. Budete prekvapení, že tá domáca zelenina má oveľa príjemnejšiu, lahodnejšiu a nezameniteľnú chuť. Raz som podaroval z mojej vlastnej produkcie kamarátovi, ktorý býval v bloku, čerstvú papriku. O chvíľu mi volal a s úžasom oznamoval, že ešte takú dobrú papriku nejedol. Očarila ho lahodná chuť a šťavnatosť papriky. Takú papriku v obchode nekúpíte.

- Dnes je k dispozícii veľmi široký výber zeleninových odrôd. Môžeme si vybrať takú odrodu paradajky, papriky, uhorky, atď., ktoré nám najviac chuťovo vyhovujú, ale aj farebne ladia nášmu oku. A toto tiež považujem za veľmi

dôležité pri rozhodovaní o vlastnom pestovaní.

- Prácu v záhrade a pestovanie zeleniny považujem za veľmi dobrý relax. Pamätám sa na časy, keď som pracoval v Geologickom prieskume a bol som často na služobných cestách, ako som sa tešil na víkendy, ktoré som trávil doma pri mojich rastlinkách. Pestovanie zeleniny sa mi stalo veľkou záľubou, ktorá trvá dodnes. Preto by som bol veľmi rád, keby bol tento článok inšpiráciou hlavne pre začínajúcich pestovateľov zeleniny. Samozrejme, že by sa dalo vymenovať ešte podstatne viac dôvodov na domáce pestovanie zeleniny, ale to už bude možno témou pre ďalšie články.

V závere chcem pripomenúť, že som vášnivý propagátor pestovania zeleniny vo vlastných záhradkách a robím to formou príspevkov v rozhlase, televízii a v tlači. Vychádzam pri tom z vlastných skúseností, ktoré som nadobudol počas mojej 40-ročnej praxe v oblasti pestovania zeleniny a prípravy zeleninových priesad. Zameriavam sa predovšetkým na pestovanie zeleninových priesad a pestujem tiež sadenice krásnych ťahavých tirolských muškátov, ktoré potom ponúkam na predaj. Snažím sa podľa možnosti uspokojiť aj tých náročnejších pestovateľov, takže v mojej ponuke sú napríklad najpálivejšie chilli papriky sveta, vysoko výkonné odrody papriky, ktoré dosahujú úrodu nad 5 kg na kríku, rôzne druhy paradajok ako napríklad veľmi obľúbené cherry paradajky rôznych tvarov - hrozňovité, datľové, hruščičkové, koktejlové Bejbino, paradajky kríčkové aj vysoké kolíkové rôznych farieb - červené, malinové, žlté, čierne, paradajky rôznych tvarov - jablčkové, obrovské, oválne, Býčie srdce atď., uhorky nakladačky aj šalátové, baklažány, tekvice, patizóny, cukety, melóny. Sortiment obsahuje aj skoré odrody hlávkového šalátu, ľadový šalát, skoré a neskoré kaleráby, kapustu, kel, karfiol a niektoré bylinky. Vo svojom sortimente mám okolo 50 druhov sadeníc zeleniny, a to je myslím dostatočný dôvod, aby ste ma navštívili.

Predávam doma z dvora v Krásnej, na **Štrkovej ulici číslo 18**. Predpokladaný začiatok predaja je okolo **15. apríla**, podľa toho, ako dovoľí počasie. Už teraz sa na Vás teším.

Alfonz Mihalíč

ZVOZOVÝ KALENDÁR 2021

TRIEDENÝ ZBER

 www.kosit.sk

 Bezplatná Zelená linka: 0800 156 748

 ZA ČISTEJŠÍ VÝCHOD

 KOSIT a.s.

DOBRE VEDIET:

- Dodané vrecia sú na viacnásobné použitie.
- Vrecia s triedeným zberom je potrebné vyložiť pred bránu domu v deň zberu do 6:00 hod.
- Zber triedeného odpadu trvá až do večerných hodín.

APRÍL

P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MÁJ

P	U	S	Š	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JÚN

P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

JÚL

P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AUGUST

P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SEPTEMBER

P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

OKTÓBER

P	U	S	Š	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NOVEMBER

P	U	S	Š	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

DECEMBER

P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Koľko nás je?

V mesiaci február bol celkový počet obyvateľov 6079.

Od začiatku roka sa do našej mestskej časti prisťahovali 4 obyvatelia.

Narodilo sa 7 detí a zomrelo 13 občanov.

Jana Vargová

Dôležité kontakty a informácie:

Elektrina:

0800 123 333 (www.vse.sk)

Plyn:

0850 111 727 (www.spp.sk)

Voda (VVS):

055 / 7952 777 - call centrum,
055 / 7952 420 - poruchy

KOSIT:

0800 156 748 (www.kosit.sk),

dispečing - výjazd

0907 548 620,

dispečing - expres

0902 904 869

Bezplatná linka MČ Košice - Krásna:

0800 101 777 (poruchy verejného osvetlenia, výtlky, nelegálne skládky a pod.)

Kanalizácia:

055 / 68 52 874

Mestská časť Košice-Krásna

má v správe kanalizačné

prípojky na uliciach:

Bezručova, Harčarova,

Edisonova, Štrková,

Mozartova, Baničova,

Pasienková, Piesočná,

Konopná, Orná, Keldišova,

Nová, Pri sídlisku, Sv.

Gorazda, Goetheho, Za

mostom a časť prípojok na

uliciach: Beniaková, Pollova,

Urbárska, Na močidlách.

V ostatných prípadoch je pri

poruche potrebné volať

vodárenskú spoločnosť.

Asanačná služba:

0903 350 372 ak je niekde

uhynuté zviera.

PLASTY + KOVY + NÁPOJOVÉ KARTÓNY

PATRIA SEM: PET fľaše stlačené (minerálky, alko a nealko nápoje...), fólie, tašky, igelitové vrecká, plastové obaly z domácností, obaly z kozmetických produktov a drogérie, tégliky od jogurtov, plechovky od nápojov, konzervy (bez zvyškov potravín), kovové obaly, hliníkové fólie, nápojové kartóny (od mlieka, smotany, džúsov...)

NEPATRIA SEM: znečistené plastové obaly a fólie, plastové a kovové obaly z chemikálií, olejov a farieb, podlahové krytiny, molitan, guma, koženka, textil, plexisklo, stavebné rúrky a izolácie, kovové predmety

SKLO

PATRIA SEM: biele a farebné čisté sklo, nevratné sklenené fľaše, sklenené poháre, črepy, úlomky tabuľového skla, poháre od kompótu, sklenené obaly od kozmetiky, kávy a pochutín bez plastového vrchnáka, vázy, misky

NEPATRIA SEM: znečistené sklo, zrkadlo, sklo s prísadami, bezpečnostné sklo, technické sklo, sklenené fľaše od chemikálií, porcelán, keramika, autosklo, sklo kombinované s inými materiálmi (drôtené sklo), žiarovky, plexisklo

PAPIER A LEPENKA

PATRIA SEM: časopisy a noviny, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, papierové tašky, kartóny (porezané na menšie kusy), papierové obaly

NEPATRIA SEM: nápojové kartóny, knihy, použité plienky a hygienické potreby, hygienické vreckovky, papierové servítky, kuchynské utierky, alobal, celofán, masťný a znečistený papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov

